

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ТАВРІЙСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
АГРОТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
(ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ)

№8

Мелітополь, 2010

37.	<i>Легеза Д.Г.</i> Досвід органічного виробництва у сільськогосподарських підприємствах Пенсильванії	194
38.	<i>Лисак О.І.</i> Доходи населення як фактор впливу на сільський ринок праці	201
39.	<i>Лукіна Г.І.</i> Оцінка діяльності центра зайнятості в Запорізькій області	206
40.	<i>Мальцев О.В.</i> Вплив фінансових ресурсів промислових підприємств на процес формування конкурентоспроможної сільськогосподарської продукції	210
41.	<i>Марков Р.В.</i> Аналіз собівартості як джерело формування управлінських рішень у сфері виробництва зерна	216
42.	<i>Назарова О.П.</i> Условия существования системы «производитель»-«транспортная сеть»-«потребитель»	224
43.	<i>Нестеренко С.А.</i> Методика дослідження конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств	231
44.	<i>Пеньова О.В.</i> Удосконалення інформаційної бази обліку при виробництві екологічно чистої продукції рослинництва	241
45.	<i>Плаксін О.А.</i> Потенціал лізингового ринку аграрної сфери Запорізької області	247
46.	<i>Попова Т.В.</i> Забезпечення умов розширеного відтворення в агропромисловому виробництві	253
47.	<i>Почерніна Н.В.</i> Особливості формування інфраструктурної мережі АПК на мета рівні	261
48.	<i>Рубцова Н.М.</i> Державна підтримка страхування ризиків аграрного виробництва	268
49.	<i>Савіцька С.І.</i> Теоретичні та практичні аспекти дослідження економічної ефективності виробництва ячменю	272
50.	<i>Салогуб Е.Л.</i> Пути совершенствования учета и аудита расчетов по обязательствам	277
51.	<i>Сенік В.М.</i> Удосконалення механізмів оподаткування сільськогосподарських виробників в умовах вступу в СОТ	281
52.	<i>Солтис М.В.</i> Вдосконалення співпраці переробних підприємств з сільськогосподарським виробниками на ринку м'яса та м'ясних продуктів	286
53.	<i>Сокіл О.Г.</i> Облік державної фінансової підтримки аграрних підприємств Запорізької області	290
54.	<i>Терещенко М.А.</i> Особливості управління конкурентними перевагами підприємств на ринках комбікормової продукції в передових країнах світу	295

цільові надходження” кредит рахунка 71 “Інший операційний дохід”, субрахунок 718 “Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів” на витрачену у звітному періоді суму отриманого бюджетного фінансування;

- цільове фінансування капітальних інвестицій визнається доходом протягом періоду корисного використання відповідних об’єктів інвестування (основних засобів, нематеріальних активів тощо) пропорційно сумі нарахованої амортизації цих об’єктів.

Дана вимога П(С)БО стосується цільового бюджетного фінансування витрат підприємства-одержувача бюджетних коштів на придбання (виготовлення) основних засобів. [3] В цьому разі використана за цільовим призначенням сума цільового бюджетного фінансування відображається бухгалтерською проводкою: дебет рахунка 48 “Цільове фінансування та цільові надходження” кредит рахунка 69 “Доходи майбутніх періодів”, субрахунок 691 “Доходи майбутніх періодів за рахунок бюджетного фінансування”.

Із рахунку 691 “Доходи майбутніх періодів за рахунок бюджетного фінансування” списання здійснюється, починаючи із першого місяця нарахування амортизації на об’єкт основних засобів, щодо якого здійснювалося бюджетне фінансування. Списання відображають у складі доходів звітного періоду пропорційно нарахованій амортизації на такий об’єкт бухгалтерською проводкою: дебет субрахунку 691 “Доходи майбутніх періодів за рахунок бюджетного фінансування” — кредит субрахунку 745 “Дохід від безоплатно одержаних активів”:

- цільове фінансування для компенсації витрат (збитків), яких зазнало підприємство, та фінансування для надання підтримки підприємству без установлення умов його витрачання на виконання у майбутньому певних заходів - визнається дебіторською заборгованістю з одночасним визнанням доходу.

Дана вимога П(С)БО стосується випадків, в яких держава, здійснюючи фінансування виробництва сільськогосподарської продукції, не висуває окремих вимог щодо напрямів використання отриманих коштів або не вимагає досягнення в майбутньому певних виробничих показників.

Після отримання від органів Державного казначейства довідки про включення сільськогосподарського підприємства до реєстру одержувачів дотаційних коштів з зазначенням суми, виконується бухгалтерська проводка: дебет субрахунку 373 “Розрахунки за нарахованими доходами” кредит субрахунку 719 “Інші доходи від операційної діяльності”.

При отриманні коштів на поточний рахунок підприємства-одержувача виконується бухгалтерська проводка: дебет субрахунку 311 “Поточні рахунки в національній валюті” кредит субрахунку 373 “Розрахунки за нарахованими доходами”.

У випадку, коли підприємство не отримало зазначеної довідки від органів Державного казначейства, після надходження бюджетних коштів на поточний рахунок виконується бухгалтерська проводка: дебет субрахунку 311 “Поточні рахунки в національній валюті” кредит субрахунку 719 “Інші доходи від операційної діяльності”.

Висновки. Данні рекомендації дадуть змогу управлінському персоналу краще контролювати та більш точно відображати операції з надходження та використання держаної фінансової підтримки. А також налагодження єдиної системи обліку дасть змогу державним органам здійснювати контроль.

Література.

1. Гаврилюк В.М., Жук В.М. Методичні рекомендації з відображення в бухгалтерському обліку коштів державної фінансової підтримки підприємств АПК. // Облік і фінанси АПК. – 2008. - №2. – с 18-43
2. Жук В.М. Бухгалтерський облік державної підтримки сільськогосподарського виробництва в умовах вступу України до СОТ // Облік і фінанси АПК. – 2008. - №2. – с44-63
3. Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 15 “Дохід”, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290.

УДК 322:64-320

Тереженко М.А.
к.е. н., доцент, Таврійський ДАТУ

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТНИМИ ПЕРЕВАГАМИ ПІДПРИЄМСТВ НА РИНКАХ КОМБІКОРМОВОЇ ПРОДУКЦІЇ В ПЕРЕДОВИХ КРАЇНАХ СВІТУ

Анотація. Розглянуто положення сучасного ринку комбікормової продукції в передових країнах світу. Намічені основні заходи розвитку аграрного сектору економіки України. Визначені пріоритетні напрямки діяльності в аграрній сфері економіки. Виявлено, щоб гарантувати випуск якісних продуктів, необхідно об'єднати всі становлячі виробництва тваринницької продукції

Постановка проблеми. Виробництво комбікормів є однією з провідних галузей в країнах спільного ринку з високорозвинутим тваринництвом. У США її відносять до числа 25 найкрупніших галузей.

До свого стотридцятирічного ювілею, який був відмічений в 2005 р., комбікормова промисловість США йшла різко нарощуючи обсяги виробництва. Так, якщо в 1970 р. обсяг виробництва комбікормової продукції складав

приблизно 60 млн.т, в тому числі для птахів понад 60% [1, с. 53], то в 2006 р. – 109,6 млн.т [2].

Таблиця 1

Показники виробництва комбікормів в розрізі окремих держав в 2008р.

Країни	Обсяги виробництва комбікормів, млн. т	Види тварин, %				Обсяги виробництва комбікормів з розрахунку на 1 особу, кг
		Велика рогата худоба	Свині	Птахи	Інші	
США	109,20	38,0	13,0	42,0	7,0	451
Нідерланди	16,54	34,9	43,8	19,3	2,0	1133
Німеччина	16,48	42,1	35,2	19,7	3,0	278
Франція	15,37	24,3	29,2	37,3	9,2	277
Іспанія	11,41	20,7	36,2	33,8	9,3	294
Великобританія	11,21	43,7	17,9	30,9	7,5	197
Італія	10,97	36,7	22,2	37,7	3,4	191
Бельгія	5,08	26,8	52,6	18,7	1,9	494
Данія	4,54	39,4	46,3	11,2	3,1	878
Португалія	2,93	25,3	38,6	32,4	3,7	287
Ірландія	2,39	67,0	18,8	13,4	0,8	675
Греція	1,77	56,5	19,2	24,3	-	178
Швеція	2,33	42,7	36,0	21,2	0,1	279
Фінляндія	1,25	32,8	32,8	17,3	17,1	254
Румунія	9,74	14,4	54,2	25,5	5,9	423
Польща	8,81	7,3	61,3	25,2	6,2	220
Угорщина	8,10	14,8	53,1	28,4	3,7	764
Болгарія	4,23	10,4	55,3	27,7	6,6	465

Обсяг виробництва комбікормів з розрахунку на душу населення в 2006 р. склав 451 кг, що у півтора рази більше, ніж в середньому по інших країнах (табл. 1). Доречно відзначити, що стабілізація показників виробництва комбікормів в США і країнах Європи досягла такого стану, що їх екстрапольовання забезпечує можливість розповсюдження висновків, одержаних на підставі аналізу одного

періоду розвитку, на подальші періоди з достатньо високим ступенем точності. У структурі комбікормів, що виробляються, можна відзначити високу питому вагу продукції для птахів, яка склала 42%, в т.ч. 22% комбікорму для бройлерів.

Для великої рогатої худоби вироблено 41,5 млн. т комбікормів, половину з яких складає продукція для корів. Обсяг вироблення комбікормової продукції для свиней, навпаки, дуже низький, він склав всього 13%. Преміксів в США вироблено 13 млн. т. Крім того, тут відносно висока питома вага гранульованих комбікормів. Від загального обсягу вироблених комбікормів гранули складають 53,1%. У останнє десятиліття кількість комбікормових підприємств скорочувалася у зв'язку з тим, що середні підприємства не витримували конкуренцію з великими виробниками комбікормової продукції. Як наслідок зменшення споживання фермерами готового комбікорму, дрібні підприємства, навпроти активізували свою роботу, тобто збільшилося виробництво комбікормів безпосередньо на фермі з використанням власної кормової сировини і купівельних кормових добавок.

Слід зазначити високу інтеграцію комбікормових виробників і їх споживачів. Так, наприклад, всі підприємства, що виробляють комбікорми для птахів, інтегровані з птахофермами. Спільність інтересів в кінцевому результаті є великим стимулом для виробництва комбікормів оптимальних за якістю і за ціною. Корпорація, що виробляє комбікорми для своєї ферми реагує на коливання цін на сировинні інгредієнти, гнучко змінює рецептуру, віддаючи іноді перевагу комбікормам з дещо меншою віддачею, але дешевшим, внаслідок чого досягається максимальний прибуток від загальної діяльності.

Доставка комбікормів в США здійснюється в основному автотранспортом. На залізницю доводиться близько 38% перевезень. Середня відстань транспортування комбікормів споживачам складає 93 км. Проте, як вже було відмічено вище, спостерігаються процеси децентралізації і тенденція до зменшення споживання фермерами готового комбікорму. Наявність різноманітного устаткування для переробки, дозування і змішування кормової сировини, доступність придбання різних добавок сприяють виробництву високоякісного комбікорму безпосередньо на фермах. Це дозволяє їм економити засоби на транспортування сировини і готової комбікормової продукції.

Забезпечення тваринництва кормовим білком в США відбувається шляхом широкого використання сої, а джерелом енергії в комбікормі є кукурудза. Зі всього вироблюваного в країні соєвого шроту близько 30% витрачається на корм свиням, 40-50% – птахам, решта – великій рогатій худобі, вівцям, риbam і домашнім тваринам. До складу комбікормів вводиться шрот із вмістом білка 44-49%. Частка зерна в комбікормовій продукції складає близько 50%, макухи і шроту – 20%. На багатьох заводах плодовими вичавлюваннями, сухою

цитрусовою пульпою і іншими відходами замінюють до 20% зерна. Широко застосовують в комбікормовій промисловості картопляну макуху і картопляну кормову муку.

У зв'язку з активізацією останніми роками приготування кормосумішей на фермах, комбікормова промисловість стала орієнтуватися на виробництво більш концентрованих форм кормових добавок і преміксів (збагачувальних сумішей біологічно активних речовин), високобілкових і високоенергетичних концентратів. Комбікормова промисловість США та інших розвинених країн застосовує досягнення біотехнології як для підвищення живильної цінності кормів і поліпшення засвоєння живильних речовин в організмі тварин, так і для детоксикації сировини. Застосовуючи ферменти грибкового походження, усувають такі шкідливі речовини в сировині, як інгібітори протеїди в горосі, госсипол в бавовняному шроті, ціанати в маніоці, сапоніни і фітати в сої. Продукти біотехнології застосовують також в попередній обробці побічних продуктів, відходів м'ясної, рибної, шкіряної промисловості, рослинної сировини.

Велике поширення в США набули ароматичні речовини, що додаються в комбікорми для свиней. Ароматичні добавки збільшують споживання комбікорму, сприяють кращому його засвоєнню, стимулюють секреторну діяльність, а також підвищують ефективність медикаментів. Для комбікормової промисловості ароматичні речовини виробляються в сухому і рідкому вигляді. При їх виробництві в сухому вигляді як наповнювач використовується рисове лушпиння, мука з кукурудзяних качанів і ін. Рідкі ароматичні речовини розпилюються на гранули або вводяться в комбікорм в процесі змішування.

Таблиця 2

Динаміка темпів розвитку комбікормового виробництва в країнах Європейського співтовариства з 1996 по 2008 рр.

Роки	Виробництво комбікормів по роках		
	Всього, тис. т	Темпи зростання, %	
		Базисний	Ланцюговий
1996	57763	100	100
1997	67447	116,8	117,0
1998	79020	136,8	117,2
2000	83240	144,1	105,3
2003	96920	167,8	116,4
2006	100700	173,3	103,9
2008	109600	189,7	108,8

Характерною рисою комбікормової промисловості США є висока автоматизація і комп'ютеризація галузі. Вона одна з перших почала

використовувати обчислювальну техніку для складання рецептів. В даний час рівень комп'ютеризації так зріс, що фірма розробляє за замовленням споживача кормову програму на весь період вирощування і відгодівлі тварин і птахів по конкретних групах. Комбікормові компанії реалізують споживачам не тільки комбікормову продукцію, але і широкі знання і досвід.

Країни Європейського співтовариства (ЄС) є другим після США крупним виробником комбікормів в світі. Темпи розвитку комбікормового виробництва в країнах ЄС за період з 1996 р. по 2008 рр. приведені в табл. 2, дані якої запозичені з першоджерел [3, 4, 5].

У 2008 р. половину всього обсягу комбікормів виробляла комбікормова промисловість Нідерландів, Німеччини і Франції (див. табл. 1) В 2008 р. ці країни виробили 49,5% від всього обсягу комбікормів, що виробляються в країнах ЄС (табл. 3).

Таблиця 3

Промислове виробництво комбікормів в країнах Європейського співтовариства в 2008 р. за даними [6, 4, 7, 8]

Країна виробник	Виробництво по країнах, млн. т				
	Всього	Зокрема по видах тварин			
		Велика рогата худоба	свині	птахи	Інші
Франція	19,4	4,3	5,9	7,7	1,5
Німеччина	19,2	7,7	6,8	4,2	0,5
Нідерланди	15,7	4,9	7,0	3,4	0,4
Італія	12,7	4,5	2,5	4,5	1,2
Іспанія	13,8	3,1	5,4	4,1	1,1
Великобританія	11,0	4,0	2,4	3,8	0,9
Бельгія	5,5	1,4	3,1	0,9	0,3
Данія	5,7	1,6	3,3	0,6	0,1
Португалія	3,9	1,1	1,4	1,3	0,2
Ірландія	2,7	1,4	0,6	0,4	0,2
Разом	109,6	34,1	38,3	30,9	6,3

Франція і Німеччина займають перші місця, виробляючи по 19 млн. т або 18% комбікормів, вироблених на європейському ринку. Три країни – Франція, Німеччина і Нідерланди виробляють 50% комбікормів, вироблених в Співтоваристві.

Європейське виробництво комбікормів, як це показано на рис. 1, з початку 90-их років збільшилося лише трохи. Тепер воно стабілізувалося, як, втім і виробництво тваринницької продукції, і, таким чином, в цілому, можна говорити про насичення ринку комбікормів.

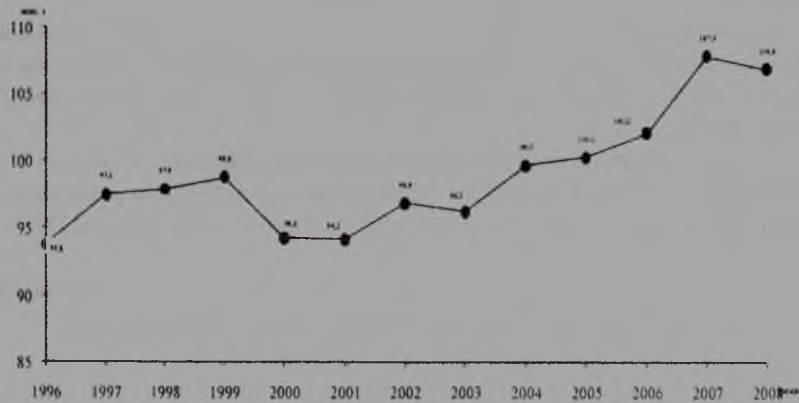

Рис. 1 Динаміка виробництва комбікормів в країнах Європейського співтовариства

Дані табл. 3 показують орієнтацію комбікормової промисловості Німеччини, Великобританії і Ірландії на виробництво комбікормів для великої рогатої худоби, Нідерландів, Іспанії, Бельгії і Португалії – для свиней, Італії і Франції – для птахів. Проте динаміка виробництва комбікормів в окремих країнах-членах ЄС різна. Так Франція постійно збільшує виробництво, в Нідерландах рівень виробництва постійний, а в Німеччині виробництво скорочується. Інтенсифікація тваринництва стимулює вдосконалення сировинної бази комбікормової промисловості. Країни ЄС є крупними виробниками зерна. Річний збір зерна складає близько 160 млн. т, 60% з яких витрачається на кормові цілі. Проте помітна тенденція до зниження частки зерна у складі комбікормів.

Кількість сировини, яку використовують в країнах ЄС для виробництва комбікормів, склала близько 175 млн.т, з яких 108 млн.т використовується в промисловому виробництві комбікормів, а інше безпосередньо на фермах і комплексних підприємствах, що виготовляють свої корми. Зернові культури складають близько 50% або 82 млн.т сировини. Сюди входить сировина, що йде безпосередньо на ферми, якщо ж говорити тільки про промислове виробництво, то середня кількість використовуваних зернових складає близько 30% із значними розбіжностями по країнах: Нідерланди використовують тільки близько 12%, тоді як Іспанія – близько 63% (табл. 4).

Середній коефіцієнт введення зернових культур в комбікорм промислового вироблення в дванадцяти країнах ЄС

Найменування країн	Питома вага зернових культур в обсязі комбікормів по роках, %		
	1995 р.	2003 р.	2008 р.
ЄС в цілому	39,6	32,7	31,0
в тому числі:			
Франція	47,7	33,8	31,0
Німеччина	21,6	20,1	18,3
Нідерланди	15,3	12,1	11,9
Іспанія	65,3	64,3	63,1

Таким чином, в країнах ЄС більш ніж 50% раціону годування тварин (близько 70% промислово вироблених кормів) складає не зернова сировина. Зерно замінюють шротом і макухою, маниокою, кукурудзяною глютенною, висівками, відходами цитрусових і продуктами харчової промисловості, що призводить до здешевлення кормів.

Щоб гарантувати випуск якісних продуктів, необхідно об'єднати всі становлячи виробництва тваринницької продукції, оскільки очевидно, що якість комбікорму виявляється як тваринницька продукція, споживана людьми.

Промисловість по виробництву комбікормів і кормових добавок традиційно переробляє побічні продукти тваринництва. Посилювання вимог по захисту навколишнього середовища приведе зокрема до того, що таке виробництво стане вимогливішим до дотримання норм якості "залишків" харчової промисловості, оскільки споживач стає більш вимогливим до якості кінцевого продукту і методів його виробництва.

Анотация. Рассмотрено положение современного рынка комбикормовой продукции в передовых странах мира. Намечены основные мероприятия развития аграрного сектора экономики Украины. Определены приоритетные направления деятельности в аграрной сфере экономики. Обнаружено, чтобы гарантировать выпуск качественных продуктов, необходимо объединить все составляющие производства животноводческой продукции

Summary. Position of modern market of mixed fodder products is considered in the front-rank countries of the world. Mapped out the basic measures of development agrarian the sector of economy of Ukraine. Priority directions of activity are certain in the agrarian sphere of economy. It is discovered, to guarantee the issue of high-quality products, it is necessary to unite all making the productions of stock-raising goods

Література

1. Саблук П.Т., Коваленко Ю.С. Рекомендації до удосконалення організації сільськогосподарського ринку на основі інтеграційних процесів. – К.: ІАЕ УААН, 1997. – 48с.
2. Скирта Б.К. Використання інформаційно-дорадчих (експертних) систем при організації консультування в аграрному виробництві // Інформаційні ресурси та їх використання в агропромисловому виробництві. Зб. наук. праць. – К.: ІАЕ УААН, 2000. – №2. – С.105-110.
3. Мескон Н.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. – М.: Дело, 1992. – 702с.
4. Скирта Б.К. Принципы организации планирования и компьютеризации в продовольственном маркетинге // Экономика Украины. – 1993. – №4. – С.87-89.
5. Скрипниченко М.І. Моделювання реального сектора економіки України // Секторальні моделі прогнозування економіки України. – К.: Фенікс, 1999. – С.74-142.
6. Кондратьев Н.Д. Проблемы экономической динамики. – М.: Экономика, 1992. – 453 с.
7. Скрипниченко М.І. Економічне зростання України: перспективи та шляхи забезпечення // Україна на порозі XXI століття: уроки реформ та стратегія розвитку. – К.: НТУУ КПІ, 2001.–С.325-329.
8. Скупий В.М., Юрчишин В.В. Реформування аграрних відносин. – К.: ІАЕ УААН, 1998. – 86с.
9. Стан і перспективи розвитку молокопродуктового підкомплексу АПК України / За ред. О.М.Шпичака. – К.: ІАЕ УААН, 1999. – 156 с.
10. Толкач М.І. Кормовиробництво: стан і шляхи розвитку галузі. – К.: ІАЕ УААН, 1999. – 43с.

УДК: 338.04.26

Терновський В. О.
Таврійський ДАТУ**ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРУ НА ПЕРЕРОБКУ ДАВАЛЬНИЦЬКОЇ СИРОВИНИ. РОЛЬ ГОЛОВНОГО БУХГАЛТЕРА**

Анотація. В статті розглянуто основні питання, які виникають при складанні договору на переробку давальницької сировини та стосуються економічних, бухгалтерських та юридичних аспектів. Особливу увагу приділено відмінностям договору на переробку давальницької сировини від класичного договору підяду. Зазначені основні пункти договору, за які несе відповідальність головний бухгалтер.

Постановка проблеми. Використання давальницьких схем звичайно пов'язують з процесами перехідного періоду разом з бартером, взаємозаліками і т.п., обумовленими високими ризиками неплатежів, відсутністю оборотних коштів. Але, як показує статистика, спаду використання давальницьких схем з розвитком економіки не відбувається.

Давальницькі схеми залишаються масштабно використовуваними на багатьох переробних підприємствах, що визначає макроекономічне значення поняття «давальницька схема» для економіки України. Питання позитивності/негативності використання давальницьких операцій для економіки України є неоднозначним і залежить від ступеня розвиненості ринку. Переробка на давальницьких засадах характерна не лише для України, ця схема устоялася і використовується у всьому світі. Досвід світової практики використання давальницької схеми та толінгу зокрема, говорить про те, що з розвитком ринку подібного роду операції в Україні не зникнуть, відбуватиметься зсув спонукаючих до його використання причин. Цей зсув в перспективі визначатиме масштаби його використання.

Масштаби використання давальницьких операцій в сільському господарстві за останні п'ять років неухильно ростуть, а в окремих галузях (нафтопереробній, металургійній), давальництво виступає основним каналом сировини на українських підприємствах. Давальництво, крім України, поширено в багатьох країнах СНД та особливо у Росії. У першу чергу, це обумовлено наявністю широкої інфраструктури переробної промисловості успадкованої від колишнього СРСР.

Складання договору на переробку давальницької сировини вимагає неабиякі навички зі сторони робітників переробного підприємства, а особливо робітників економічного та бухгалтерського відділу. Тому так гостро стоїть питання визначення ролі цих робітників при складанні договору в цілому та окремих його пунктів

Мета дослідження – визначення місця договору на переробку давальницької сировини в системі цивільно-правових договорів на підґрунті аналізу правовідносин та відносин власності, що виникають між замовником і переробником у результаті укладення договору на переробку давальницької сировини. Разом з цим в роботі проводиться дослідження видів розрахунків, як одного з основних пунктів при укладанні давальницької угоди та визначення ролі головного бухгалтера при складанні договору.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженням структури та юридичних особливостей складання договору на переробку давальницької сировини займалися таки українські вчені як Бабіч І.В., Л.С. Шамис, Р.Я. Хан, О.Н. Садіков, О.С. Йоффе, Г.С. Амерханов, І.Л. Брауде, М.І. Брагінський та ін., а